

Tanin Sevnica d. d. - zgleden člen slovenske gozdno-lesne verige

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Peter Prislán, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 09.10.2023 (<https://doi.org/10.20315/IG.2023.0044>)

Podjetje Tanin Sevnica d. d. je bilo ustanovljeno leta 1923 in letos obeležuje 100. obletnico delovanja. V 80. letih prejšnjega stoletja se je podjetje Tanin usmerilo predvsem v področje prehrane živali. Tanin Sevnica d. d. je danes svetovno vodilno podjetje pri prodaji rastlinskih ekstraktov za različna področja, od tehničnih ekstraktov za usnjarstvo do prehranskih, namenjenih predvsem za prehrano živali. S svojo blagovno znamko so prisotni v številnih državah po svetu vse od ustanovitve.

Poraba okroglega lesa in proizvodnja izdelkov

Tanin Sevnica proizvaja vrsto različnih izdelkov. Osnovna usmeritev je zeleni program, ki obsega proizvodnjo aditivov za prehrano živali in dodatka za enologijo. Izdelki so v obliki prahu, granul, mikrokapsul, peletov, tekočin in gelov.

Proizvodnja temelji na uporabi naravnih surovin iz lesa domačega kostanja (lat. *Castanea sativa*) in hrasta doba (lat. *Quercus robur*), ki služijo kot osnova za proizvodnjo taninov. Osnovno surovino podjetje nabavlja na domačem in tujem trgu (največji delež iz Hrvaške). Tanin Sevnica d. d. je pomemben člen v slovenski gozdno-lesni verigi, saj je velik porabnik okroglega industrijskega lesa listavcev slabše kakovosti. Njihova poraba gozdnih lesnih sortimentov letno znaša med 70.000 in 90.000 m³, od tega v zadnjih letih več kot polovica količin izvira iz slovenskih gozdov.

Slika 2: Skladišče gozdnih lesnih sortimentov ob tovarni (foto: Špela Ščap)

Slika 3: Skladišče gozdnih lesnih sortimentov ob tovarni (foto: Peter Prislan)

V prvi stopnji tehnološkega procesa podjetje pridobiva tanin z ekstrakcijo kostanjevega ali hrastovega lesa. Tanin je naravni polifenol, ki se v svetu najpogosteje uporablja za strojenje usnja. V programu za prehrano živali (kot dodatki krmi) je v podjetju glavni produkt Farmatan, ki je naravni taninski ekstrakt.

Poleg taninov podjetje proizvaja tudi dodatne aktivne komponente, ki se uporabljajo v prehrani živali. To so produkti na bazi maslene kisline kot so Ca butirati ali gliceride-monobutirin. Produkti pozitivno vplivajo na mikrobioto v prebavnem traku živali.

Poleg tega z novimi naprednimi tehnologijami mikrokapsuliranja zaščitijo različne aktivne komponente (tanine, esencialna olja, butirati, org. kisline), da se sproščajo na določenem mestu v prebavnem traku in tako dosežejo maksimalne učinke pri naravni vzreji živali brez uporabe antibiotikov.

Slika 4: Granule tanina (foto: Špela Ščap)

Trg

Podjetje svoje izdelke prodaja v več kot 40 državah in kar 99 % prihodkov ustvarijo v tujini.

Razvoj in raziskave

Tanin Sevnica d.d. je inovativno podjetje s sodobno tehnologijo in z bogatimi razvojnimi in raziskovalnimi izkušnjami. Podjetje deluje z lastnim sodobno opremljenim razvojno-raziskovalnim laboratorijem za analizo surovin, polizdelkov in končnih izdelkov. Ustanovili so razvojno-raziskovalno skupino, ki je registrirana pri Javni agenciji za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. S tem ima podjetje možnost sodelovanja pri razvojno-raziskovalnih projektih s strokovnimi in znanstvenimi inštitucijami ter drugimi podjetji v industriji.

Trenutno se izvaja projekt 'Netopne vlaknine v prehrani živali'. Projekt obsega investicijski del v opremo (sušilnica, mlin, peletirka) in hkratno testiranje na živalih (pujski in perutnina).

Izzivi za prihodnost

Trenutno in v prihodnje bo velik izziv za podjetje zagotavljanje zadostne oskrbe s surovino – kostanjevim in hrastovim lesom – predvsem zaradi možnosti povečanja uporabe lesa slabše kakovosti v energetske namene (tu so mišljeni predvsem večji energetske sistemi). Prav tako se zaradi zaostrenih razmer na trgu lesa in gospodarske krize podjetje sooča s povišanjem cen sortimentov (surovine), kakor tudi s povišanjem proizvodnih stroškov in zato podjetje stremi k:

- izboljšanju normativov pri ekstrakciji,
- boljši energetske izkoriščenosti odpadne biomase po ekstrakciji, večji proizvodnji pare, večji proizvodnji elektrike,
- proizvodnji aktivnih komponent, ki niso vezane na surovinsko bazo kostanja. To so proizvodi na osnovi kratko in srednje verižnih maščobnih kislin (SCFA), kot so Ca butirati in monobutirini,
- proizvodnji netopnih vlaken kot dodatek v prehrani živali (pomemben del zdrave hrane),
- razvoju novih produktov z višjo dodano vrednostjo.

Video predstavitev podjetja

http://www.tanin.si/sl_1_video